

AB „LTG Infra“

PATVIRTINTA

AB „LTG Infra“ generalinio direktoriaus

2021 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. ĮS(LGI)-123

LTGI
A/85

**VAŽIUOJANČIŲ GELEŽINKELIŲ RIEDMENŲ TECHNINĖS
BŪKLĖS AUTOMATINĖS KONTROLĖS PRIEMONIŲ NAUDOJIMO
INSTRUKCIJA**

VILNIUS 2021

TURINYS

1. BENDROSIOS NUOSTATOS	2
2. ŽYMENYS IR SUTRUMPINIMAI	2
3. SAŲOKOS	2
4. RAKP PASKIRTIS	3
5. RAKP KONSTRUKCIJA IR FUNKCIJOS	3
6. RAKP NAUDOJIMO TVARKA.....	4
7. RAKP EKSPLOATACIJA	7
PRIEDAI:	
1 priedas. RAKP posto įrenginių tipinė schema	9
2 priedas. RAKP kontroliuojamų ašidėžės ir ašies kakliuko zonų schema.....	10
3 priedas. RAKP veikimo rezultatų per ataskaitinį laikotarpį suvestinės forma.....	11
4 priedas. RAKP trikčių įvykusių per ataskaitinį laikotarpį suvestinės forma.....	12

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Važiuojančių geležinkelių riedmenų techninės būklės automatinės kontrolės priemonių naudojimo instrukcija (toliau – Instrukcija) nustato viešojoje geležinkelių infrastruktūroje įrengtų važiuojančių geležinkelių riedmenų automatinės kontrolės priemonių veikimo ir naudojimo tvarką, kuri vadovaujantis Komisijos sprendimo 2012/757/ES (nuo 2021 m. birželio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/773 (toliau – OPE TSS) 4.2.1.2.1 papunktyje nustatytais reikalavimais geležinkelių infrastruktūros valdytojui pateikti išsamią ir tikslią informaciją geležinkelio įmonėms (vežėjams) bei kitoms įmonėms, kurios naudojasi viešąja geležinkelių infrastruktūra (toliau – Viešosios infrastruktūros naudotojai), reikalinga Viešosios infrastruktūros naudotojams rengiant ir/ar atnaujinant mašinisto taisyklių sąvadą.

1.2. Ši Instrukcija yra skirta:

1.2.1. AB „LTG Infra“ (toliau – Bendrovė) darbuotojams, eksploatuojantiems geležinkelių riedmenų automatinės kontrolės priemones bei kurių darbas susijęs su viršutinės geležinkelio kelio konstrukcijos ir geležinkelio kelio statinių, kuriuose sumontuoti RAKP įrenginiai, eksploatacija;

1.2.2. Viešosios infrastruktūros naudotojų darbuotojams naudojamiems iš RAKP gaunamus duomenis apie geležinkelių riedmenų būklę ir darbuotojams, atsakingiems už geležinkelių riedmenų naudojimą viešosios geležinkelių infrastruktūros geležinkelio keliuose.

2. ŽYMENYS IR SUTRUMPINIMAI

Eil. Nr.	Žymuo	Apibrėžimas
2.1.	A	Bendrovės struktūrinis padalinys, atsakingas už automatikos, ryšių ir elektros įrenginių veikimo kontrolę
2.2.	KDV	Kompiuterizuota RAKP darbo vieta
2.3.	NVSŽ	Netvarkingų geležinkelių riedmenų signalinis ženklas: baltas juostinis raidės „V“ formos žiburys, įspėjantis apie sąstate esančius netvarkingus geležinkelių riedmenis
2.4.	RAKP	Važiuojančių geležinkelių riedmenų techninės būklės automatinės kontrolės priemonės, skirtos didinti geležinkelių transporto eismo saugą
2.5.	RRP	Ratų riedėjimo paviršius
2.6.	TNN	Techninio geležinkelių naudojimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1996 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. 297

3. SAŲVOKOS

Eil. Nr.	Sąvoka	Apibrėžimas
3.1.	AĮ posistemė	RAKP posistemė, kontroliuojanti geležinkelių riedmenų ašidėžių ir ašies kakliuko įkaitio temperatūrą
3.2.	Budintysis	Bendrovės darbuotojas, nustatyta tvarka organizuojantis ir kontroliuojantis automatikos ir ryšių įrenginių trikčių šalinimą
3.3.	Geležinkelių riedmenų defektų išaiškinamumas	Patikrinimo metu aptiktų defektų skaičiaus santykis su patikrinimo metu aptiktų defektų skaičiaus ir RAKP neužfiksuotų defektų skaičiaus suma, procentais
3.4.	KDV operatorius	Darbuotojas, kurio darbo vietoje įrengta KDV ir kuris vykdydamas pagrindines arba papildomas pareigas nustatyta tvarka ja naudojasi
3.5.	Kritinis ašidėžės (ar ašies kakliuko) įkaitis	Įkaitis, kurį viršijus, tolimesnis ašidėžės eksploatavimas kelia grėsmę geležinkelių transporto eismo saugai, nustatytas Bendrovės patvirtintuose techniniuose norminiuose dokumentuose
3.6.	Nustatytų defektų tikslumas	Patikrinimo metu aptiktų defektų skaičiaus santykis su RAKP užfiksuotų defektų skaičiumi, procentais
3.7.	Pavojaus formuliaras	RAKP programinės įrangos elektroninė žurnalo forma, kurioje užfiksuojami traukinių ir juose nustatytų defektų duomenys
3.8.	Pirminis pranešimas	KDV gaunamas pranešimas apie RAKP užfiksuotą geležinkelių riedmenų defektą, kuris kelia pavojų geležinkelių transporto eismo saugai ir kuriame nurodytas pavojaus lygis

3.9.	RRP posistemė	RAKP posistemė, kontroliuojanti jėgą, kuria geležinkelių riedmenų ratai veikia bėgius
3.10.	Traukinį lydintys asmenys	Traukinio mašinisto padėjėjas, manevrų vadovas, palydovas, traukinio viršininkas ir (ar) kiti traukinyje dirbantys darbuotojai
3.11.	UR posistemė	RAKP posistemė, kontroliuojanti geležinkelių riedmenų ratų (užstabdytu) įkaičio temperatūrą

4. RAKP PASKIRTIS

4.1. RAKP skirtos važiuojančiuose geležinkelių riedmenyse nustatyti perkaitusias geležinkelių riedmenų ašidėžes, užstabdytus ratus bei geležinkelių riedmenų ratų geometrijos ir riedėjimo paviršiaus defektus.

4.2. RAKP naudojamos nepriklausomai nuo to, ar geležinkelių riedmenyse yra įrengtos specialios ašidėžių būklės kontrolės priemonės.

4.3. RAKP naudojimo, techninės priežiūros ir remonto tvarką nustato Bendrovė.

5. RAKP KONSTRUKCIJA IR FUNKCIJOS

5.1. RAKP sistema yra sudaryta iš:

5.1.1. RAKP postų;

5.1.2. duomenų centralizavimo posto (centralizuotos RAKP duomenų bazės);

5.1.3. duomenų perdavimo tinklo;

5.1.4. KDV.

5.2. RAKP postai yra įrengiami tarpstotyje ir susideda iš geležinkelio kelio įrenginių, kurie montuojami geležinkelio kelyje bei duomenų apdorojimo ir perdavimo aparatūros, kuri montuojama konteineryje, esančiame šalia geležinkelio kelio. Konteineryje taip pat įrengiami pagalbiniai įrenginiai, reikalingi duomenų apdorojimo ir perdavimo aparatūros naudojimui užtikrinti (maitinimo, ryšių, įžeminimo, kondicionavimo, įsilaužimo ir gaisro signalizacijos ir t. t.).

5.3. Tarpstotyje įrengiami RAKP postai yra komplektuojami iš atskirų kontroliuojamų dydžių matavimo posistemiu:

5.3.1. RAKP posto komplektą gali sudaryti AĮ ir UR posistemės arba AĮ, UR ir RRP posistemės;

5.3.2. RAKP posto įrenginių tipinė schema pateikta 1 priede, o RAKP įrenginių kontroliuojamų ašidėžės ir ašies kakliuko zonų schema pateikta 2 priede.

5.4. Tarpstočiuose, už geležinkelio kelio, kuriame įrengtas RAKP postas, įrenginių įrengimo vietos traukinio važiavimo kryptimi įrengiami NVSŽ, kurie montuojami ant atskirų stiebų arba kontaktinio tinklo atramų. Paprastai NVSŽ nešviečia ir neturi signalo reikšmės. Jeigu NVSŽ šviečia, reiškia, kad jis signalizuoja apie per RAKP posto įrenginių įrengimo vietą pravažiavusiame traukinyje RAKP užfiksuotus „Pavojus 1“ arba „Pavojus 2“ lygio geležinkelių riedmenų defektus, nurodytus Instrukcijos 5.5 p.

5.5. RAKP posto įrenginių užfiksuoti geležinkelių riedmenų gedimai skirstomi į šiuos pavojaus lygius:

5.5.1. „Pavojus 0“ – tai gedimas, dėl kurio įtakos geležinkelių transporto eismo saugai neturi būti keičiamos traukinio važiavimo sąlygos (išskyrus tuos atvejus kai traukinyje fiksuojamas gedimas dėl ratų riedėjimo paviršiaus (RRP) defektų);

5.5.2. „Pavojus 1“ – tai gedimas, dėl kurio įtakos geležinkelių transporto eismo saugai turi būti keičiamos traukinio važiavimo sąlygos;

5.5.3. „Pavojus 2“ – tai gedimas, dėl kurio įtakos geležinkelių transporto eismo saugai būtina nedelsiant stabdyti traukinį.

5.6. KDV yra naudojamos informacijos apie RAKP veikimą bei nustatytus važiuojančių geležinkelių riedmenų defektus pateikimui vartotojams, ir yra įrengiamos:

5.6.1. traukinių eismo tvarkdario, kurio valdomame maršrute (ruože) yra įrengtas RAKP postas, darbo vietoje;

5.6.2. geležinkelio stoties, besiribojančios su tarpstočiu, kuriame įrengtas RAKP postas, budėtojo darbo vietoje;

5.6.3. kitų darbuotojų, kuriems KVD yra būtina jiems pavestų darbinių funkcijų atlikimui, darbo vietoje.

5.7. KDV taip pat gali būti įrengiamos:

5.7.1. Viešosios infrastruktūros naudotojų, atsakingų už geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą ar remontą, darbo vietose (esant susitarimui dėl KVD įrengimo);

5.7.2. Bendrovės darbuotojų, atliekančių Bendrovės geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą ir remontą, darbo vietose;

5.7.3. Bendrovės darbuotojų, atsakingų už RAKP įrenginių techninę priežiūrą, darbo vietose.

5.8. Duomenys apie RAKP užfiksuotą pavojaus lygį bei RAKP įrenginių veikimą kaupiami duomenų centre. Duomenys centre saugomi ne mažiau kaip 45 kalendorines dienas nuo šių duomenų užfiksavimo RAKP.

5.9. Žiemos metu RAKP posto įrenginių įrengimo vieta atitveriamą Geležinkelių transporto eismo signalizacijos taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1997 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 483, nurodytais signaliniais ženklais „Pasiruošti sutraukti sniego valymo įrenginius“, „Sutraukti sniego valymo įrenginius“ ir „Išskleisti sniego valymo įrenginius“.

6. RAKP NAUDOJIMO TVARKA

6.1. Bendrieji reikalavimai

6.1.1. Kiekvienoje KDV turi būti paskirtas KDV operatorius.

6.1.2. Bendrovės darbuotojai, kurie vykdant jiems skirtas pareigas naudoja RAKP duomenis, privalo išmanyti RAKP veikimo principus, RAKP teikiamų duomenų reikšmę.

6.1.3. RAKP įrenginių naudojimo tvarką nustato RAKP įrenginių naudojimo instrukcija, kurią rengia Bendrovės struktūrinis padalinys, vykdamas RAKP priežiūrą. RAKP įrenginių naudojimo instrukcijoje privalo būti atsižvelgta į RAKP atliekamas funkcijas, traukinių eismo intensyvumą ruože, konkrečias darbo sąlygas toje KDV ir kt.

6.1.4. KDV operatoriams pagal sudarytas mokymosi programas ir jose nustatytais terminais turi būti organizuojami mokymai apie RAKP veikimo principus, RAKP teikiamų duomenų reikšmę, KDV naudojimą, darbuotojų veiksmus įvairiais atvejais.

6.2. Specialieji reikalavimai

6.2.1. Viešosios infrastruktūros naudotojai, prieš pradėdami eksploatuoti geležinkelių riedmenis viešojoje geležinkelių infrastruktūroje, privalo raštu informuoti Bendrovę apie jų pradėdamų eksploatuoti geležinkelių riedmenų ašidėžių, ašies kakliuko ir ratų temperatūros vertes (normas), pagal kurias turi būti nustatomi geležinkelių riedmenų defektų pavojaus lygiai. Jėgos, kuria važiuojančio traukinio riedmenų ratai gali veikti bėgius, vertes (normas) nustato Bendrovė.

6.2.2. Dėl riedmenų, kuriems RAKP gali nepagrįstai fiksuoti riedmenų defektus (dėl kitokio važiavimo režimo, gedimo, papildomos įrangos sumontavimo, konstrukcijos ir pan.), važiavimo viešosios geležinkelių infrastruktūros keliais, Viešosios infrastruktūros naudotojai privalo suderinti su Bendrove.

6.2.3. Pirminiu pranešimu, kuris buvo gautas traukiniui pravažiuojant per RAKP posto įrenginių įrengimo vietą, kurių veikimas yra sutrikęs (apie tai yra signalizuojama KDV arba yra gautas rašytinis Bendrovės arba rašytinis ar žodinis Budinčiojo pranešimas), vadovautis negalima. Tokiu atveju iki nustatyta tvarka bus uždraustas šio RAKP posto įrenginių naudojimas, traukinių eismo tvarkdarys arba geležinkelio stoties budėtojas, vykdamas KDV operatoriaus funkcijas, radijo ryšio priemonių pagalba apie tai privalo informuoti traukinio mašinistą ir pranešti jam apie klaidingą RAKP veikimą. Traukinio mašinistas, gavęs šį pranešimą, privalo nesivadovauti NVSŽ parodomais. Pavojaus formuliaras šiuo atveju nepildomas.

6.3. Bendrosios KDV operatoriaus pareigos

6.3.1. KDV operatorius privalo mokėti naudotis jo darbo vietoje įrengta KDV, mokėti naudotis KDV programine ir aparatine įranga, žinoti RAKP įrenginių naudojimo instrukciją ir ja vadovautis.

6.3.2. KDV operatorius, pradėdamas darbą turi įsitikinti, kad KDV veikia be sutrikimų bei darbo metu privalo stebėti KDV informaciją, gaunamą iš RAKP įrenginių.

6.3.3. Sutrikus stebimų RAKP įrenginių veikimui, KDV operatorius apie tai privalo nedelsiant pranešti Budinčiajam, o traukinių eismo tvarkdarys arba geležinkelio stoties budėtojas, vykdamas KDV operatoriaus funkcijas, papildomai pažymėti E-11 formos Stoties kelių, iešmų, signalizacijos, ryšių ir kontaktinio tinklo įrenginių apžiūros žurnale. KDV operatorius privalo nesivadovauti RAKP įrenginių, kurių veikimas sutriko, teikiama duomenimis apie riedmenų techninę būklę iki nustatyta tvarka bus gautas pranešimas apie RAKP veikimo atstatymą.

6.4. Geležinkelio stoties budėtojo, vykdančio KDV operatoriaus funkcijas, pareigos

6.4.1. Geležinkelio stoties budėtojas, vykdamas KDV operatoriaus funkcijas, privalo KDV ekrane stebėti Pirminius pranešimus.

6.4.2. Geležinkelio stoties budėtojas, vykdamas KDV operatoriaus funkcijas, gavęs KDV „**Pavojus 0**“, „**Pavojus 1**“ arba „**Pavojus 2**“ lygio Pirminį pranešimą, privalo:

6.4.2.1. nedelsiant radijo ryšio priemonėmis susisiekti su traukinio mašinistu ir pranešti jam apie RAKP užfiksuotą pavojaus lygį (išskyrus tuos atvejus jei traukinyje fiksuojamas tik „**Pavojus 0**“ lygio defektas dėl užstabdytų ratų ar įkaitusių ašidėžių/ašies kakliukų temperatūros);

6.4.2.2. apie RAKP įrenginių užfiksuotą pavojaus lygį nedelsiant pranešti traukinių eismo tvarkdariusi;

6.4.2.3. peržiūrėti detalius duomenis apie traukinį ir traukinio mašinistui radijo ryšiu pranešti visų geležinkelių riedmenų, kuriuose RAKP įrenginiai nustatė defektus, eilės numerius traukinyje, geležinkelių riedmenų aširačių eilės numerius, taip pat nurodyti iš kurios traukinio pusės šie defektai yra nustatyti;

6.4.2.4. jei traukinys važiuoja į kitą valstybę, pasienio geležinkelio stoties budėtojas, vykdamas KDV operatoriaus funkcijas, apie RAKP įrenginių nustatytus geležinkelių riedmenų defektus privalo pranešti geležinkelio stoties, į kurią vyksta traukinys, geležinkelio stoties budėtojui ar kitam geležinkelių transporto eismo valdymą vykdančiam darbuotojui. Pranešime turi būti nurodytas geležinkelių riedmenų, kuriuose užfiksuotas defektas, eilės numeris traukinyje, geležinkelių riedmenų aširačių eilės numeriai, iš kurios traukinio pusės ir kokie defektai yra nustatyti.

6.4.3. Geležinkelio stoties budėtojas, vykdamas KDV operatoriaus funkcijas, gavęs iš geležinkelių riedmenis patikrinusių darbuotojų informaciją apie geležinkelių riedmenų patikrinimo rezultatus bei galimybę važiuoti toliau, privalo apie tai pranešti traukinių eismo tvarkdariusi ir nustatyta tvarka KDV užpildyti Pavojaus formuliarą. RAKP įrenginiams užfiksavus ašidėžės įkaitį, Pavojaus formuliaro pastabose papildomai nurodyti ašidėžėje sumontuotų guolių tipą.

6.4.4. Geležinkelio stoties, kurioje nėra nuolatinio budėjimo, budėtojas, vykdamas KDV operatoriaus funkcijas, prieš užbaigdamas budėjimą, privalo perduoti KDV operatoriaus funkcijas traukinių eismo tvarkdariusi. Tam, prieš pradėdamas funkcijų perdavimą, stoties budėtojas privalo įsitikinti, kad RAKP įrenginių kontroliuojamoje zonoje nėra traukinių. Stoties budėtojui perdavus šio RAKP posto KDV operatoriaus funkcijas traukinių eismo tvarkdariusi, Pirminiai pranešimai bus atvaizduojami traukinių eismo tvarkdario KDV. Šiuo atveju Pavojaus formuliarą privalo pildyti paskirtas Bendrovės Eismo valdymo departamento darbuotojas.

6.4.5. Geležinkelio stoties budėtojas, vykdamas KDV operatoriaus funkcijas, gavęs KDV „**Pavojus 1**“ lygio pirminį pranešimą dėl užfiksuoto RRP defekto, turi leisti traukiniui važiuoti 6.7.3 p. nustatyta tvarka.

6.5. Traukinių eismo tvarkdario, vykdančio KDV operatoriaus funkcijas, pareigos

6.5.1. Traukinių eismo tvarkdarys, vykdamas KDV operatoriaus funkcijas, privalo KDV ekrane stebėti Pirminius pranešimus.

6.5.2. Traukinių eismo tvarkdarys, vykdamas KDV operatoriaus funkcijas, gavęs KDV „**Pavojus 0**“, „**Pavojus 1**“ arba „**Pavojus 2**“ lygio Pirminį pranešimą, privalo:

6.5.2.1. nedelsiant radijo ryšio priemonėmis susisiekti su traukinio mašinistu ir pranešti jam apie RAKP užfiksuotą pavojaus lygį (išskyrus tuos atvejus jei traukinyje fiksuojamas tik „**Pavojus 0**“ lygio defektas dėl užstabdytų ratų ar įkaitusių ašidėžių/ašies kakliukų temperatūros);

6.5.2.2. peržiūrėti detalius duomenis apie traukinį ir traukinio mašinistui radijo ryšiu pranešti visų geležinkelių riedmenų, kuriuose RAKP įrenginiai nustatė defektus, eilės numerius traukinyje, geležinkelių riedmenų aširačių eilės numerius, iš kurios traukinio pusės šie defektai yra nustatyti;

6.5.2.3. gauti iš geležinkelių riedmenis patikrinusių darbuotojų informaciją apie traukinio patikrinimo rezultatus bei galimybę traukiniui važiuoti toliau;

6.5.2.4. jei traukinys važiuoja į kitą valstybę, traukinių eismo tvarkdarys, vykdamas KDV operatoriaus funkcijas, apie RAKP įrenginių nustatytus geležinkelių riedmenų defektus privalo pranešti geležinkelio stoties, į kurią vyksta kontroliuojamas traukinys, budėtojui ar kitam geležinkelių transporto eismo valdymą vykdančiam darbuotojui. Pranešime turi būti nurodytas geležinkelių riedmens, kuriame užfiksuotas defektas, eilės numeris traukinyje, geležinkelių riedmenų aširačio eilės numeris, iš kurios traukinio pusės ir koks defektas yra nustatytas bei jo pavojaus lygis.

6.5.3. Traukinių eismo tvarkdarys, vykdamasis KDV operatoriaus funkcijas, gavęs informaciją apie faktinę geležinkelių riedmenų būklę, privalo ją perduoti darbuotojui, atsakingam už Pavojaus formuliario užpildymą (RAKP įrenginiams užfiksavus ašidėžės įkaitį, Pavojaus formuliario pastabose papildomai nurodyti ašidėžėje sumontuotų guolių tipą) ir organizuoti tolesnį traukinio važiavimą pagal gautas sąlygas iš traukinio mašinisto.

6.5.4. Jei tolesnis traukinio važiavimas neįmanomas ir yra būtina papildomai apžiūrėti geležinkelių riedmenis arba juos remontuoti, traukinių eismo tvarkdarys privalo traukinio mašinisto prašymu ir nurodytais kontaktais (jeigu traukinio mašinistas neturi galimybės to padaryti pats) informuoti Viešosios infrastruktūros naudotojo atstovus dėl darbuotojų, atliekančius riedmenų techninę priežiūrą, poreikio.

6.5.5. Traukinių eismo tvarkdarys, vykdamasis KDV operatoriaus funkcijas, gavęs KDV „**Pavojus 1**“ lygio Pirminį pranešimą dėl užfiksuoto RRP defekto, turi leisti traukiniui važiuoti 6.7.3 p. nustatyta tvarka.

6.6. Geležinkelių riedmenis prižiūrinčių darbuotojų, vykdančių KDV operatoriaus funkcijas, pareigos

6.6.1. Geležinkelių riedmenis prižiūrintys darbuotojai, vykdamasis KDV operatoriaus funkcijas, privalo:

6.6.1.1. KDV ekrane stebėti pranešimus apie RAKP užfiksuotus geležinkelių riedmenų defektus;

6.6.1.2. traukiniui, kuriame buvo užfiksuoti geležinkelių riedmenų defektai, atvykus į geležinkelio stotį arba sustojus tarpstotyje (jeigu tolesnis traukinio važiavimas neįmanomas), organizuoti defektų patikrinimą (nepriklausomai nuo to, kokio pavojaus lygio defektas buvo nustatytas) ir įforminti patikros rezultatus. Įforminti rezultatai turi būti saugomi ne trumpiau kaip 2 mėnesius nuo duomenų užfiksavimo RAKP įrenginiuose.

6.6.2. Geležinkelių riedmenų savininkas arba teisę naudoti geležinkelių riedmenis turintis asmuo, naudojantys geležinkelių riedmenis pagal paskirtį, gavę informaciją apie sugedusius jų traukos riedmenis arba vagonus, privalo organizuoti atsakingų darbuotojų nuvykimą į nurodytą geležinkelio stotį arba tarpstotį, kad būtų atliktas nurodytų geležinkelių riedmenų patikrinimas ir, jeigu reikia, jų remontas.

6.6.3. Apie geležinkelių riedmenų patikrinimo rezultatus, atliktą darbą ir galimybę važiuoti toliau, geležinkelių riedmenų patikrinimą ir (ar) remontą atlikę darbuotojai privalo informuoti traukinio mašinistą, o šis radijo ryšiu perduoda informaciją geležinkelio stoties budėtojui arba traukinių eismo tvarkdariusiui. Geležinkelių riedmenų patikrinimo rezultatai turi būti įforminami nesulaikant traukinio.

6.7. Traukinio mašinisto pareigos

6.7.1. Traukinio mašinistas tarpstočiu, kuriame yra įrengti RAKP įrenginiai, privalo važiuoti Bendrovės nustatytu greičiu ir vengti situacijų, kad ties RAKP įrenginiais traukinys būtų stabdomas, jei tai nepažeidžia nustatytų geležinkelių transporto eismo reikalavimų tame maršrute ir nesukelia pavojaus traukinių eismui.

6.7.2. Traukinio mašinistas, gavęs radijo ryšiu traukinių eismo tvarkdario arba geležinkelio stoties budėtojo pranešimą apie tai, kad RAKP įrenginiai traukinyje užfiksavo „**Pavojus 0**“ lygio RRP defektą, turi mažinti greitį ir važiuoti ne didesniu kaip 100 km/h greičiu (taikoma keleiviniams riedmenims) ir ne didesniu kaip 70 km/h (taikoma ne keleiviniams riedmenims) iki traukinio maršruto galutinės geležinkelio stoties ir jeigu reikia, Viešosios infrastruktūros naudotojo sprendimu, atlikti išankstinę riedmenų, su užfiksuotais RRP defektais, apžiūrą tarpinėje geležinkelio stotyje. Viešosios infrastruktūros naudotojai priima sprendimą dėl tolesnio riedmenų eksploatavimo po apžiūros tarpinėje geležinkelio stotyje ir jį suderina su traukinių eismo tvarkdariusiui.

6.7.3. Traukinio mašinistas, pamatęs šviečiantį NVSŽ ir gavęs radijo ryšiu traukinių eismo tvarkdario arba geležinkelio stoties budėtojo pranešimą apie tai, kad RAKP įrenginiai traukinyje užfiksavo „**Pavojus 1**“ lygio RRP defektą, turi tolygiai mažinti greitį iki 20 km/h ir tokiu greičiu važiuoti iki artimiausios geležinkelio stoties, kurioje Viešosios infrastruktūros naudotojo nustatyta tvarka apžiūrimi RAKP užfiksuoti riedmenys su rato riedėjimo paviršiaus defektais ir, atsižvelgiant į TNN ir kituose norminiuose techniniuose dokumentuose (paskelbtuose adresu <https://ltginfra.lt/normine-technine-dokumentacija>) nustatytus reikalavimus aširačiams, priimamas sprendimas dėl tolimesnių riedmenų su RRP defektais važiavimo sąlygų. Riedmenų apžiūros metu nustatčius didesnę, nei maksimalią leidžiamą RRP defekto(-ų) dydžio vertę, riedmenų eksploatavimas draudžiamas, kol defektas nebus pašalintas.

6.7.4. Traukinio mašinistas, pamatęs šviečiantį NVSŽ arba gavęs radijo ryšiu traukinių eismo tvarkdario arba geležinkelio stoties budėtojo pranešimą apie tai, kad RAKP įrenginiai traukinyje užfiksavo „**Pavojus 1**“ lygio defektą dėl užstabdytų ratų ar įkaitusių ašidėžių/ašies kakliukų temperatūros, privalo:

6.7.4.1. tolygiai mažinti greitį ir per pirmąjį geležinkelio stoties iešmą važiuoti ne didesniu kaip 20 km/h greičiu, sustabdyti traukinį atvykimo geležinkelio kelyje ir apie tai informuoti stoties budėtoją (arba traukinių eismo tvarkdarį, jei geležinkelio stotyje geležinkelių transporto eismo valdymą atlieka traukinių eismo tvarkdarys) radijo ryšiu;

6.7.4.2. Viešosios infrastruktūros naudotojo nustatyta tvarka apžiūrėti netvarkingus geležinkelių riedmenis ir pranešti geležinkelio stoties budėtoju (arba traukinių eismo tvarkdariui, jei geležinkelio stotyje geležinkelių transporto eismo valdymą atlieka traukinių eismo tvarkdarys) apie traukinio galimybę važiuoti toliau;

6.7.4.3. RAKP įrenginiams pakartotinai užfiksavus „**Pavojus 1**“ lygio defektą dėl ašidėžės su kasetinio tipo guoliais kaitimo, kurios piminės apžiūros metu trūkumų nustatyta nebuvo, traukinio mašinistas gali tęsti kelionę nustatytu greičiu, o dėl pakartotinės ašidėžės apžiūros tarpinėje geležinkelio stotyje sprendžia Viešosios infrastruktūros naudotojai. Apie reikalingą traukinio sustojimą traukinio mašinistas informuoja traukinių eismo tvarkdarį arba geležinkelio stoties budėtoją;

6.7.5. Traukinio mašinistas, pamatęs šviečiantį NVSŽ ir gavęs radijo ryšiu traukinių eismo tvarkdario arba geležinkelio stoties budėtojo pranešimą apie tai, kad RAKP įrenginiai traukinyje užfiksavo „**Pavojus 2**“ lygio defektą, privalo:

6.7.5.1. paprastuoju stabdymu sustabdyti traukinį tarpstotyje. Jeigu nėra galimybės sustoti tarpstotyje, būtina tokiu pačiu būdu stabdyti traukinį iki pirmojo iešmo. Abiem atvejais sustabdžius traukinį, traukinio mašinistas apie tai nedelsiant radijo ryšiu privalo informuoti šiuo tarpstočiu važiuojančius traukinio mašinistus, traukinių eismo tvarkdarį ir tarpstotį ribojančių geležinkelio stočių budėtojus;

6.7.5.2. Viešosios infrastruktūros naudotojo nustatyta tvarka apžiūrėti netvarkingus geležinkelių riedmenis ir pranešti geležinkelio stoties budėtoju (arba traukinių eismo tvarkdariui, jei geležinkelio stotyje geležinkelių transporto eismo valdymą atlieka traukinių eismo tvarkdarys) apie traukinio galimybę važiuoti toliau;

6.7.6. Traukinio mašinistas apie geležinkelių riedmenų defektus jam pranešusiam darbuotoju (geležinkelio stoties budėtoju arba traukinių eismo tvarkdariui) privalo pranešti apie traukinio patikrinimo rezultatus, detalai apibūdinti nustatytus defektus bei informuoti apie galimybę važiuoti toliau ir važiavimo sąlygas. Jei patikrinimo metu nebuvo aptikti defektai, apie kuriuos buvo pranešta, patikrinimą atliekantis asmenys privalo papildomai patikrinti visus kitus aširačius nurodytame geležinkelių riedmenyje bei dviejuose geležinkelių riedmenyse, sukabintuose prieš nurodytą geležinkelių riedmenį ir dviejuose geležinkelių riedmenyse, sukabintuose po nurodyto geležinkelių riedmens.

6.7.7. Jei tolesnis saugus traukinio važiavimas neįmanomas ir yra būtina papildomai apžiūrėti geležinkelių riedmenis arba juos remontuoti, traukinio mašinistas apie tai privalo pranešti jam apie geležinkelių riedmenų defektus pranešusiam darbuotoju (geležinkelio stoties budėtoju arba traukinių eismo tvarkdariui).

7. RAKP EKSPLOATACIJA

7.1. Laikinas RAKP naudojimo sustabdymas

7.1.1. RAKP techninės priežiūros profilaktinių arba remonto darbų atlikimui gali būti laikinai sustabdytas RAKP naudojimas.

7.1.2 Sprendimą dėl RAKP naudojimo laikino sustabdymo priima:

7.1.2.1. darbuotojas, atsakingas už RAKP įrenginių eksploataciją, kai RAKP naudojimas sustabdomas iki 8 val.;

7.1.2.2. A, kai RAKP naudojimas sustabdomas daugiau kaip 8 val.

7.1.3. Apie laikiną RAKP naudojimo sustabdymą turi būti informuojami su RAKP naudojimu susiję Viešosios infrastruktūros naudotojai ir Bendrovės darbuotojai (techninės vagonų priežiūros punktai, geležinkelių stotys, eismo valdymo centras, ir kt.) laisvos formos telegrama, be to Viešosios infrastruktūros naudotojai imasi kitų eismo saugumą didinančių priemonių: sustiprinama riedmenų apžiūra depuose ir techninės vagonų priežiūros punktuose.

7.1.4. Draudžiama laikinai sustabdyti RAKP naudojimą dėl techninės priežiūros ar remonto darbų dviejuose (ir daugiau) gretimuose RAKP postuose.

7.2. Reikalavimai geležinkelio keliui ties RAKP įrenginių įrengimo vieta

7.2.1. Geležinkelio kelias prie RAKP įrenginių įrengimo vietos turi atitikti nustatytus reikalavimus.

7.2.2. Geležinkelio kelio priežiūros ir remonto darbai prie RAKP įrenginių įrengimo vietos vykdomi bendrovėje nustatyta tvarka, prieš tai juos suderinus su atsakingo Bendrovės struktūriniu padaliniu, vykdančiu RAKP įrenginių priežiūrą.

7.2.3. Geležinkelio kelio priežiūros ir remonto darbai, kurių metu gali būti pažeisti RAKP įrenginiai, atliekami demontavus RAKP įrenginius.

7.2.4. RAKP įrenginiai turi būti eksploatuojami, laikantis K/9 Geležinkelių apsaugos nuo sniego ir jo valymo instrukcijos reikalavimų.

7.2.5. Tarpstotyje, kuriame yra įrengta RAKP įrenginių RRP posistemė, geležinkelio kelio sankasos gruntas (balastas) ties RAKP įrenginių įrengimo vieta turi būti sutankintas tiek, kad važiuojant traukiniui pabėgių prasėdimas (vertikalaus judėjimo amplitudė) prie RAKP įrenginių įrengimo vieta neviršytų 10 mm.

7.2.6. Tarpstotyje, kuriame yra įrengta RAKP įrenginių RRP posistemė, RAKP įrenginių įrengimo vietoje ir ne mažiau kaip 100 m atstumu į abi puses nuo RAKP įrenginių, bėgių vėžės pločio nuokrypis nuo nustatytos reikšmės neturi viršyti į mažesnę pusę daugiau kaip 2 mm, į didesnę – 3 mm. Šie nuokrypiai pagal geležinkelio kelio vėžės kryptį RAKP įrenginių išdėstymo vietoje neturi viršyti antrojo nuokrypio laipsnio (bėgių vėžės būklės nuokrypių laipsniai nurodyti K/259 Savaeigio kelio matavimo vagono EM-140 matuojamų geležinkelio kelio geometrinių parametrų įvertinimo instrukcijoje).

7.3. Kompiuterizuotų darbo vietų techninė priežiūra

7.3.1. KDV išdėstymą, įrengimą ir funkcijas nustato Bendrovė, atsižvelgiant į jų paskirtį ir jomis besinaudojančių darbuotojų funkcijas.

7.3.2. Kompiuterizuotų darbo vietų diagnostika gali būti atliekama nuotoliniu būdu prisijungus prie KDV įprastinio jų naudojimo metu.

7.3.3. Nuotoliniu būdu prisijungti prie KDV leidžiama tik gavus atitinkamą leidimą iš kompiuterizuotą darbo vietą naudojančio darbuotojo. Nuotoliniu būdu prisijungęs prie KDV, darbuotojas privalo veikti taip, kad netrukdytų KDV operatoriui vykdyti jam skirtų funkcijų. Jei tai neįmanoma, RAKP įrenginių naudojimas turi būti nustatyta tvarka sustabdytas.

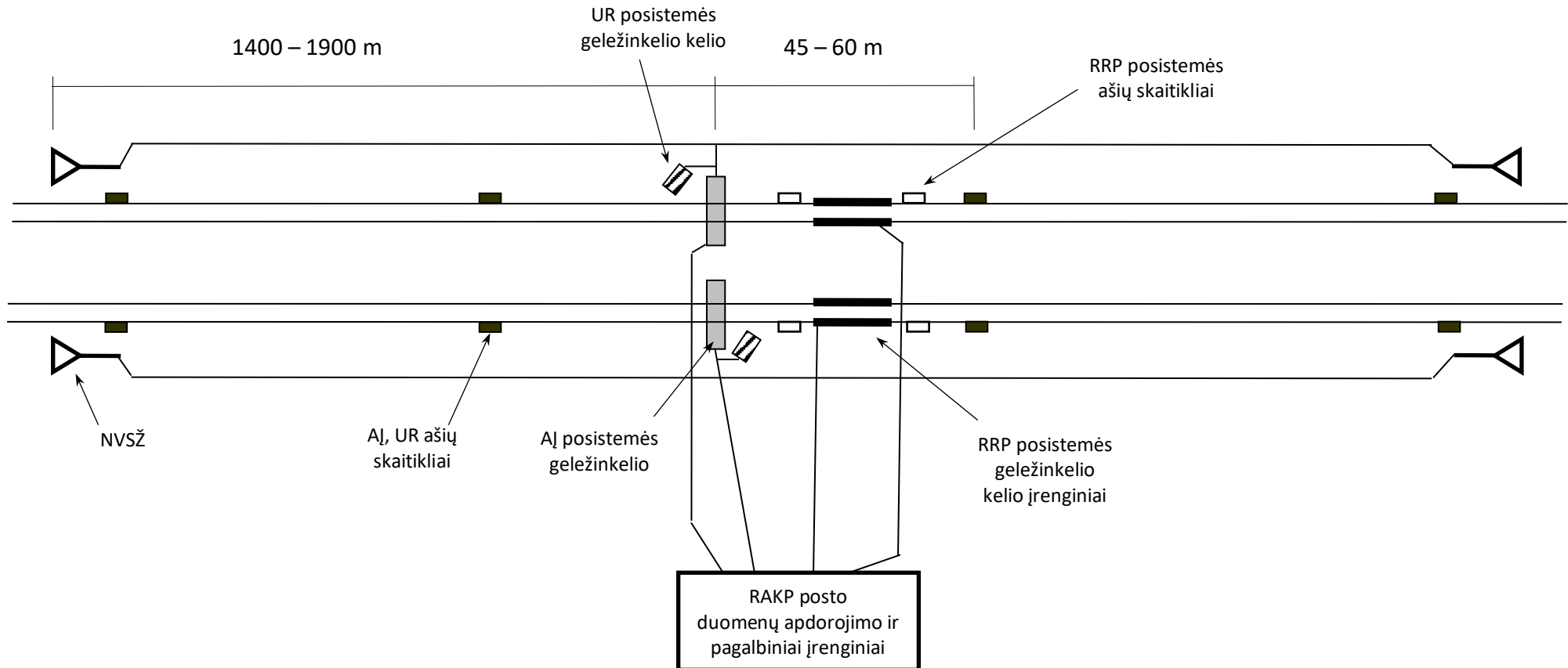
7.4. RAKP veikimo kontrolė

7.4.1. Bendrovės struktūrinis padalinys, vykdamas RAKP įrenginių eksploataciją, kartą per mėnesį, per 5 darbo dienas nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos, privalo parengti ir A pateikti RAKP įrenginių veikimo analizę kartu su užpildyta forma (žr. 3 priedą). Analizėje turi būti išnagrinėti RAKP įrenginių veikimo sutrikimai, įvertintas RAKP įrenginių veikimo patikimumas bei geležinkelių riedmenų defektų išaiškinamumas bei nustatytų defektų tikslumas. Už duomenų, reikalingų analizei atlikti, surinkimą atsako Bendrovės struktūrinis padalinys, atsakingas už RAKP eksploataciją.

7.4.2. A analizuoja Bendrovės struktūrinių padalinių, atsakingų už RAKP eksploataciją, pateiktą RAKP įrenginių veikimo analizę ir numato priemones RAKP įrenginių veikimo gerinimui.

Važiuojančių geležinkelių riedmenų
techninės būklės automatinės kontrolės
priemonių naudojimo instrukcijos
1 priedas

RAKP posto įrenginių tipinė schema

Paaiškinimas:

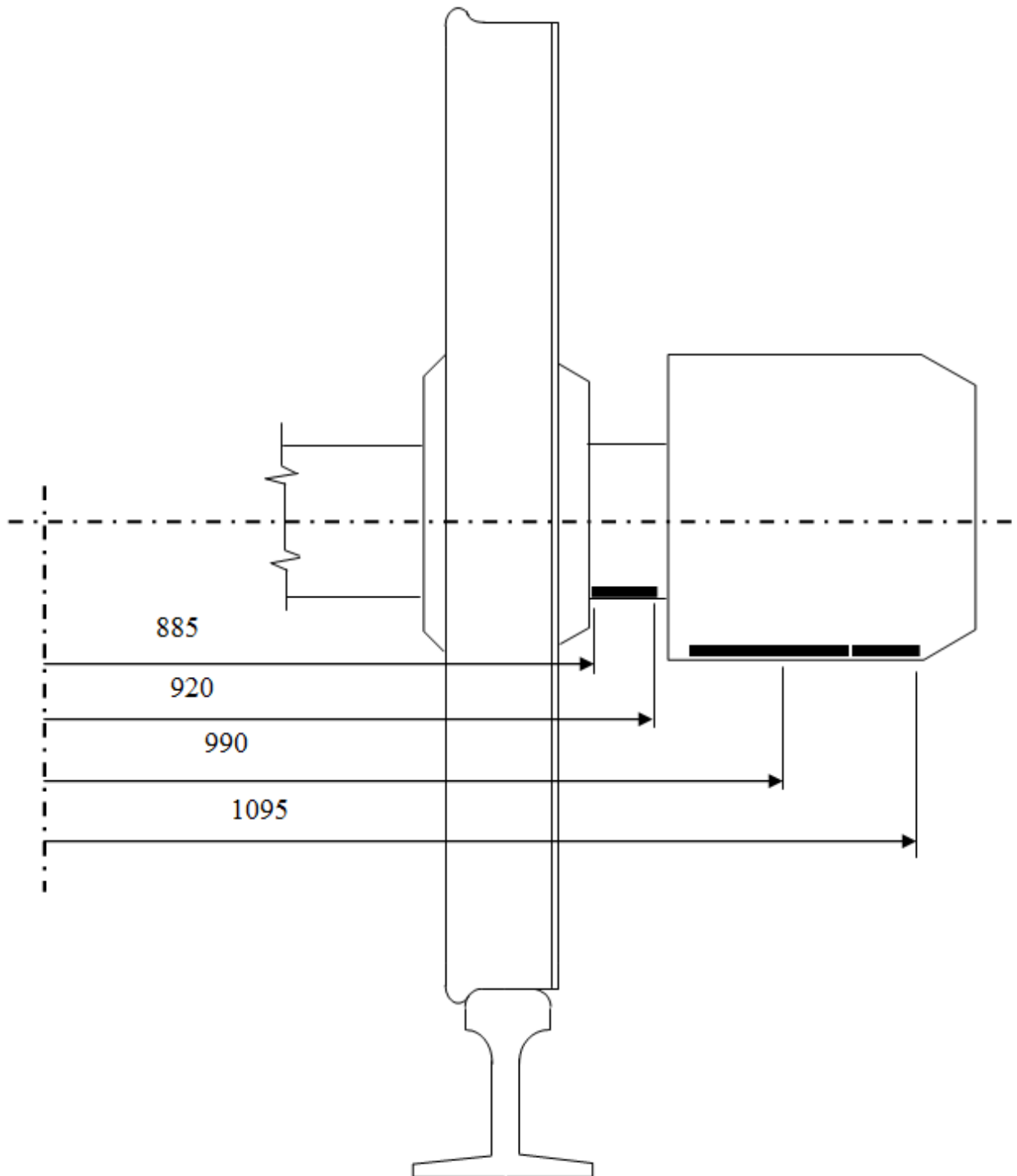
AĮ – ašidėžių įkaičio kontrolės posistemės įrenginiai;

UR – ratų (užstabdytų) įkaičio kontrolės posistemės įrenginiai;

RRP – ratų geometrijos ir riedėjimo paviršiaus defektų kontrolės posistemės įrenginiai;

NVSŽ – netvarkingų vagonų signalinis ženklas.

RAKP įrenginių kontroliuojamų ašidėžės ir ašies kakliuko zonų schema

Važiuojančių geležinkelių riedmenų
techninės būklės automatinės kontrolės
priemonių naudojimo instrukcijos
3 priedas

PAVYZDYS

(struktūrinio padalinio pavadinimas)

RAKP veikimo rezultatų per 20__ m. _____ mėn. suvestinė

Eil. Nr.	RAKP posto įrengimo vieta (tarpstotis)	Ke- lias	RAKP užfiksuotų defektų skaičius, vnt.		Patikrinimo metu aptiktų defektų skaičius, vnt.		RAKP neužfiksuotų defektų skaičius, vnt.		Defektų tikslumas, %		Defektų išaiškinamumas, %		RAKP užfiksuotų defektų skaičius, vnt.			Patikrinimo metu aptiktų defektų skaičius, vnt.			RAKP neužfiksuotų defektų skaičius, vnt.			Defektų tikslumas, %			Defektų išaiškinamumas, %					
			Pav. 1	Pav. 2	Pav. 1	Pav. 2	Pav. 1	Pav. 2	Pav. 1	Pav. 2	Pav. 1	Pav. 2	AI	UR	RRP	AI	UR	RRP	AI	UR	RRP	AI	UR	RRP	AI	UR	RRP			

(struktūrinio padalinio vadovo pareigos)

(vardas ir pavardė, parašas, data)

PAVYZDYS

(struktūrinio padalinio pavadinimas)

RAKP trikčių, įvykusių per 20__ m. _____ mėn., suvestinė

Eil. Nr.	Trikties pradžios data ir laikas	Trikties pabaigos data ir laikas	Trikties aprašymas*	Triktį užfiksavusio asmens pareigos ir pavardė	Už trikties pašalinimą atsakingo asmens pareigos ir pavardė	Trikties pašalinimo aprašymas**

(struktūrinio padalinio vadovo pareigos)

(vardas ir pavardė, parašas, data)

* Trikties aprašyme turi būti nurodytas tarpstotis, kuriame įrengtas RAKP postas, kelias, arba KDV įrengimo vieta bei detalai aprašyti trikties požymiai.

** Trikties pašalinimo aprašyme turi būti nurodytas trikties pašalinimo būdas ir priemonės bei kiti reikšmingi faktai.